

1. ชื่อผลงาน / โครงการพัฒนา

การลดอุบัติการณ์ผู้ป่วยกัดริมฝีปากหลังฉีดยาเฉพาะที่

2. ชื่อหน่วยงาน   ทันตกรรม

3. ปีที่ดำเนินการ   ตุลาคม 2558

4. คำสำคัญ :

กัดริมฝีปาก ฉีดยาเฉพาะที่

5. เป้าหมาย :

เพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดอุบัติการณ์ผู้ป่วยกัดริมฝีปากหลังฉีดยาเฉพาะที่ในระดับ E

6. ปัญหาและสาเหตุ :

6.1 เป้าหมายหลักและผลลัพธ์ที่คาดหวังในการให้บริการของหน่วย

- ให้บริการทันตกรรมแก่ผู้บกพร่องด้านพัฒนาการและสติปัญญา อย่างมีมาตรฐาน ปลอดภัย
- ลดอุบัติการณ์ผู้ป่วยกัดริมฝีปากหลังฉีดยาเฉพาะที่ในระดับ E ให้เป็นศูนย์

6.2 สถานการณ์ปัจจุบันของหน่วย

- จากข้อมูลตั้งแต่ปี 2556 พบว่าอุบัติการณ์เด็กกัดปากหลังฉีดยาในระดั near miss มีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีแนวทางการป้องกันเด็กกัดริมฝีปากหลังฉีดยาและให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังมากขึ้นแต่ล่าสุดในปี 2558 ก็ยังคงพบอุบัติการณ์ระดับ E เนื่องจาก ผู้ป่วยมีแนวโน้มมีปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรงขึ้น

7. การวัดผลและการเปลี่ยนแปลง :

7.1 ก่อนแก้ปัญหา

7.1.1 ขั้นตอน หรือกระบวนการในการให้บริการ

- 1 การประเมินพฤติกรรมผู้ป่วยก่อนเข้ารับบริการ
- 2 การสื่อสารระหว่างทันตบุคลากรกับผู้ปกครอง :แผนการรักษา วิธีการรักษา ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น ระหว่างและหลังการรักษา การประเมินพฤติกรรมและ ข้อมูลความเสี่ยงในการกัดริมฝีปาก
- 3 การให้ข้อมูลการดูแลผู้ป่วยหลังการรักษา การดูแลต่อเนื่องเมื่อกลับบ้าน
- 4 การบันทึกข้อมูลการรักษาในเวชระเบียน และบันทึกความเสี่ยงที่เกิดขึ้น
- 5 ออกใบนัดการรักษา และติดตามผล

7.1.2 ประเด็นปัญหาอยู่ที่ขั้นตอนไหน มีสาเหตุจากปัจจัยไหนบ้าง ควรนำเสนอเป็นตารางหรือ แผนภูมิแกงปลา หรือแผนภูมิต้นไม้ เช่น

ตารางที่ 1สาเหตุของการเกิดปัญหาและแผนการแก้ไข

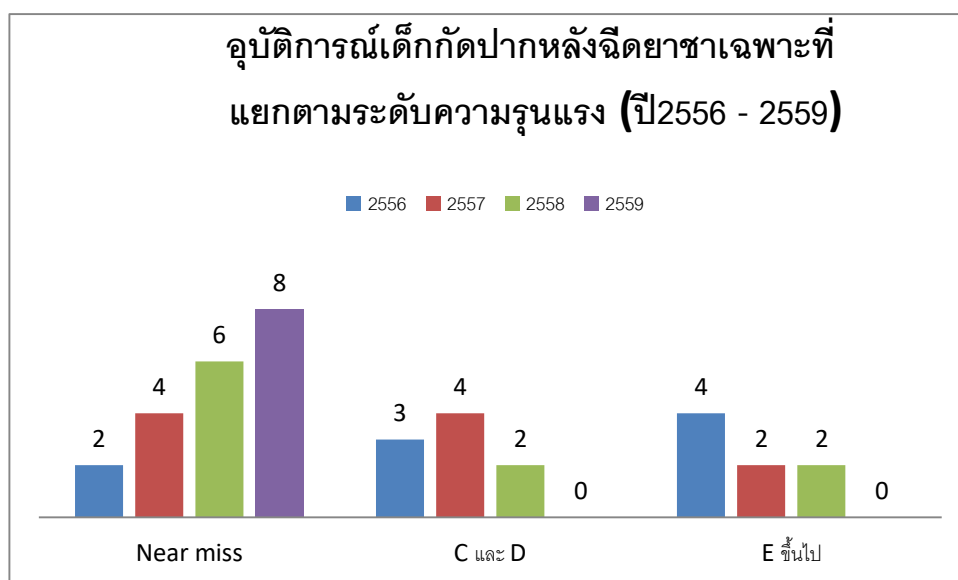
ประเด็นปัญหา	สาเหตุ / ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
ประเด็น1: ผู้ป่วยมีปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรง	ผู้ป่วยจิตเวช ขาดการพบแพทย์ต่อเนื่อง ไม่ได้รับประทานยาอย่างต่อเนื่อง
	ไม่เคยได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก ไม่ได้พบทันตแพทย์ต่อเนื่อง ปวดฟัน อุบัติเหตุฉุกเฉิน มีพฤติกรรม กลัว ต่อต้าน
	ผู้ป่วยบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา ระดับที่ไม่สามารถสื่อสารได้ หรือเด็กเล็กที่ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้
ประเด็น2: การสื่อสารระหว่างทันตบุคลากรกับผู้ปกครอง	ทันตแพทย์สื่อสารได้ไม่ชัดเจน เข้าใจยาก ไม่เห็นภาพ
	ผู้ปกครองที่พามาทำฟันไม่ใช่คนเดียวกันตลอดทุกครั้ง ไม่สามารถให้ข้อมูลในการประเมินพฤติกรรมความเสี่ยงในการกัดริมฝีปากที่ผ่านมาได้
ที่ประเด็น3 : การให้ข้อมูลการดูแลผู้ป่วยหลังการรักษา	ผู้ปกครองไม่สามารถดูแลผู้ป่วยได้ หรือไม่เข้าใจวิธีการดูแลเด็กหลังรักษาที่ถูกต้อง เช่น ผู้สูงอายุ ที่เลี้ยงที่ไม่เข้าใจภาษาไทย ผู้ปกครองมาคนเดียวไม่สามารถดูแลได้ใกล้ชิดระหว่างทางกลับบ้าน เช่น ต้องขับรถเอง
	ผู้ป่วยที่ต้องทำกิจกรรมฝึกที่แผนกอื่นๆหลังจากทำฟัน

7.2 วิธีการที่เลือกใช้มาแก้ปัญหาอย่างไร เช่น

ประเด็นปัญหา	วิธีการแก้ไข	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัดผลลัพธ์
ประเด็น1 : ผู้ป่วยมีปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรง	-ใช้แบบประเมินพฤติกรรมผู้ป่วยก่อนรับบริการทุกราย - ส่งปรึกษาแพทย์ถ้ามีพฤติกรรม ก้าวร้าว ต่อต้านรุนแรง ขาดการรักษา ขาดยา	ตั้งแต่ ต.ค. 2558 จนถึงปัจจุบัน	เพิ่มอุบัติการณ์ผู้ป่วยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับ near miss	
ประเด็น2 : การสื่อสารระหว่างทันตบุคลากรกับผู้ปกครอง	- ใช้ทักษะการสื่อสารให้กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย - เลือกแผนการรักษาให้เหมาะสมกับบริบทของผู้ป่วย โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม - ประเมินพฤติกรรมและบันทึกข้อมูลความ	ตั้งแต่ ตค 2558 จนถึงปัจจุบัน	เพิ่มอุบัติการณ์ผู้ป่วยกัดริมฝีปากหลังฉีดยาชาเฉพาะที่ในระดับ near	

	<p>เสี่ยงในการกัดริมฝีปากทุกครั้งก่อนการรักษาที่มีการฉีดยาชาไปด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีภาวะแทรกซ้อนจากการกัดริมฝีปากให้ผู้ปกครองได้ตระหนัก - ประเมินผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดหลังฉีดยาชาโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม 		miss	
<p>ประเด็น3 : การให้ข้อมูลการดูแลผู้ป่วยหลังการรักษา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ให้เอกสารคำแนะนำในการดูแลเด็กหลังจากฉีดยาชากับผู้ปกครอง - ใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ช่วยลดความเสี่ยงในการกัดริมฝีปาก - ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ธุรการทันตกรรมในการเฝ้าระวังและดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดทันทีอย่างน้อยประมาณ 1 ชั่วโมงหลังการรักษาหรือจนกว่ายาชาจะหมดฤทธิ์ - ให้ข้อมูลระหว่างทีมในกรณีเป็นผู้ป่วยใน - ให้คำแนะนำการดูแลแผลที่เกิดขึ้น หรือ ถ้ามีความผิดปกติให้โทรกลับมาติดตามผลการรักษาทันที - ทันตแพทย์และเจ้าหน้าที่ธุรการแจ้งผู้ปกครองถึงแผนการรักษาในครั้งต่อไปซึ่งอาจต้องมีการฉีดยาชาเฉพาะที่ 	<p>ตั้งแต่ ตค 2558 จนถึงปัจจุบัน</p>	<p>ลดการเกิดอุบัติการณ์ผู้ป่วยกัดริมฝีปากหลังฉีดยาชาเฉพาะที่ในระดับ E</p>	

7.3 ข้อมูลเปรียบเทียบก่อนและหลังการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร

8. บทเรียนที่ได้รับ :

- ผู้ใช้บริการ ควรมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการกัดริมฝีปากหลังฉีดยาชา และมีส่วนร่วมในการช่วยดูแลผู้ป่วย
- บุคลากรผู้ปฏิบัติ ควรมีความรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนักเรื่องภาวะแทรกซ้อนการกัดริมฝีปากหลังฉีดยาชา และช่วยกันดูแลผู้ป่วยตั้งแต่เข้ารับบริการจนถึงกลับบ้าน
- ระบบงาน ควรให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนให้ความสำคัญกับระบบการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มงาน มีการลงข้อมูลเพิ่มขึ้น ช่วยกันเพิ่มระดับ near miss มากขึ้นก่อนที่จะมีอุบัติการณ์ในระดับอื่นๆที่ถึงตัวผู้ป่วยจนกระทั่งเกิดระดับ E

9. การติดต่อกับทีมงาน : ทพญ.อรอุมา คงทวีเลิศ Tel 70365 e mail: ornumaa@yahoo.com